

Traves en el camí d'empresàries i emprenedores

Els esforços de l'Administració no són suficients per garantir la conciliació entre la vida professional i la personal o familiar, i això representa un hàndicap per a les dones que volen gaudir de la maternitat i continuar aportant el seu talent al progrés econòmic i social sense veure's relegades a llocs secundaris.

Text > **MARIA ROSA AGUSTÍ RIGALL**

Analitzar dues dècades d'evolució de l'activitat empresarial i d'emprenedoria a les nostres comarques des de la perspectiva de gènere és complicat si volem fer un vertader treball. Ens haurem de centrar en una avaluació de tipus global i necessàriament subjectiva, basada en les dades genèriques ofertes per l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) i en les experiències acumulades durant els vint-i-cinc anys de funcionament de l'Associació Gironina d'Empresàries (AGE), nascuda l'any 1994 per donar suport al desenvolupament de la dona en la seva condició d'empresària, professional o directiva i promoure'l. Partim també de l'evidència que els principals problemes deriven de la nostra incorporació tardana al món laboral, els costums del qual (i parlem en present) no ens inclouen.

El cert és que durant molts anys les dones han format part de petites i grans empreses en el desenvolupament de l'entorn de la llar i de la família. Però, des de fa aproximadament dues dècades han entès que poden anar més enllà: creixent en els càrrecs directius de les empreses o iniciant projectes propis. I han entès també tot el que això comporta de canvis fonamentals en l'entorn familiar i en la lluita per equiparar l'evolució professional i la personal. La realitat actual

>> L'Associació Gironina d'Empresàries en una de les celebracions d'eWoman, que reconeix la trajectòria professional i el lideratge de les dones. (Font: AGE)

de les dones globalment és que la natalitat ha baixat d'una manera alarmant perquè la immensa majoria no veu la manera de conciliar maternitat i vida professional. Com a societat, tenim el deure de fer possible aquesta maternitat sense que estigui inexorablement condicionada pel temps. Coneixem

massa casos de dones que arribades a la trentena opten per congelar els òvuls i esperar uns anys més equilibrats professionalment.

La por dels alts riscos

Apuntem ara algunes dades indicatives de l'Idescat que fan referència

a les comarques gironines: l'any 2012 hi havia 218.448 persones afiliades a la Seguretat Social en el règim general i 60.950 en el règim especial de treballadors autònoms (RETA). És a dir, els treballadors autònoms representaven el 21,89 % del total. L'any 2019 hi havia 262.814 persones afiliades a la Seguretat Social en règim general i 62.510 en el règim especial de treballadors autònoms (RETA). Ara els treballadors autònoms representen el 19,21 % del total.

Aquestes dades ens porten a un seguit de reflexions basades en el fet que el percentatge d'afiliats al RETA respecte al global dels treballadors ha disminuït en aquesta darrera dècada.

No són suficients els esforços de l'Administració per incentivar l'emprenedoria. Poques ajudes i molts entrebancs administratius s'ajunten a un elevat cost d'inici d'activitat econòmica. A més, la quota d'autònoms a casa nostra és fixa, mentre que a la gran majoria dels països de la Unió Europea es paga en funció dels ingressos. Els emprenedors necessiten importants recursos econòmics per iniciar una activitat empresarial nova que fomenti llocs de treball.

Un augment de només 1.560 persones (2,68 %) en el règim d'autònoms en vuit anys és molt escàs, i ha de ser motiu d'alarma.

A més, la imatge social de l'empresari o emprenedor sempre ha estat qüestionada, i no s'ha fet pedagogia del que realment és: la base de la nostra economia i de la nostra societat occidental liberal.

Els emprenedors tenen por dels alts riscos. Què passa quan l'activitat no té el resultat esperat? Tenen l'obligació d'acatar tots els requeriments que les administracions locals, autonòmiques i estatals exigeixen; els bancs els tanquen la porta per continuar endavant i queda hipotecada una idea que no es pot redirigir. Existeix la Llei de la segona oportunitat, però va dirigida a persones físiques (particulars, famílies o autònoms) que no poden fer front als seus deutes, la qual cosa deixa l'activitat econòmica desemparada, i per a

>> Agustí col·laborant amb l'Institut d'Investigació Biomèdica de Girona. (Font: AGE)

un concurs de creditors, que és el que correspondria, calen massa recursos.

El PIB i els valors socials

Les dones no opten per l'emprenedoria.

La famosa conciliació és una necessitat impetuosa. Per als homes també, però ho ha esdevingut més recentment. Les dones aposten clarament per una activitat en el marc de la Seguretat Social que no les discrimini directament, que no requereixi suport, i s'empassen els prejudicis de gènere, segons les conclusions d'un estudi

de l'Associació de Dones Professionals. És molt preocupant i calen reaccions i mesures polítiques. La pèrdua de talent femení va directament en detriment del PIB del país i dels nostres valors socials. Per poder conciliar, les dones busquen una activitat en la Seguretat Social i no en l'emprenedoria. Si no s'hi posa remei, ben aviat a aquesta realitat s'hi afegiran els homes.

Des de l'Associació Gironina d'Empresàries (AGE), sí que podem dir que en aquesta darrera dècada el nombre d'associades ha variat molt poc: només s'ha registrat una mitjana de quinze a vint altes i baixes per any. Això ens fa pensar que la lluita continuada que hem dut a terme per l'horari europeu, per les polítiques d'ajuda a l'empresa per a la conciliació, pel foment del treball basat en les noves tecnologies i l'autogestió del temps i tants altres temes no són suficients per revertir la fugida de les dones de l'emprenedoria.

Maria Rosa Agustí Rigall

Nascuda a Figueres l'any 1964 i gironina d'adopció, desenvolupa la trajectòria professional en el món de les assegurances (és agent exclusiva Allianz des de 1993). Convinguda de la necessitat d'unir esforços per aconseguir objectius, és presidenta de l'Associació Gironina d'Empresàries (AGE), formada l'any 1994 per impulsar l'empoderament de la dona en el món de l'emprenedoria i que actualment aplega unes 150 sòcies. L'AGE forma part de la Business Professional Women (BPW), que treballa per fer visible el compromís de lluitar per les diferències salarials entre dones i homes i per ajudar les empresàries a tirar endavant els seus projectes amb la tutoria d'altres associades.